

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 21. novembra 2014. god.
Ref. br.:RK731/14

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI125/14

Podnosilac

Univerzitet za biznis i tehnologiju - UBT

**Ocena ustavnosti presude Vrhovnog suda, Rev. br. 9/2014
od 6. marta 2014. godine**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Enver Hasani, predsednik
Ivan Čukalović, zamenik predsednika
Altay Suroy, sudija
Almiro Rodrigues, sudija
Snezhana Botusharova, sudija
Kadri Kryeziu, sudija i
Arta Rama-Hajrizi, sudija

Podnosilac zahteva

1. Zahtev je podneo Univerzitet za biznis i tehnologiju - UBT, sa sedištem u Prištini (u daljem tekstu: podnosilac zahteva), koga zastupa g. Ymer Bardhi, advokat iz Prištine.

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva osporava presudu Vrhovnog suda Kosova Rev. br. 9/2014, od 6. marta 2014. godine, koju je dobio 12. maja 2014. godine.

Predmetna stvar

3. Predmetna stvar je zahtev za ocenu ustavnosti osporene presude, kojom su, navodno, povređena prava podnosioca zahteva na pravično i nepristrasno suđenje, što je garantovano članom 31. Ustava.
4. Pored toga, podnosilac zahteva traži od Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud) uvođenje privremene mere, odnosno odlaganje izvršenja presude.

Pravni osnov

5. Zahtev je zasnovan na članu 113.7 Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav), članovima 29 i 47. Zakona o Ustavnom sudu Republike Kosovo br. 03/L-121 (u daljem tekstu: Zakon).

Postupak pred sudom

6. Dana 1. avgusta 2014. godine, podnosilac zahteva je podneo zahtev Sudu.
7. Dana 6. avgusta 2014. godine, predsednik Suda je imenovao sudiju Kadria Kryeziua za sudiju izvestioca i Veće za razmatranje, u sastavu sudija: Robert Carolan (predsedavajući), Almiro Rodrigues i Ivan Čukalović.
8. Dana 19. avgusta 2014. godine, Ustavni sud je obavestio podnosioca zahteva o registraciji zahteva i poslao kopiju zahteva Vrhovnom sudu.
9. Dana 15. septembra 2014. godine, predsednik Suda je zamenio sudiju Roberta Carolana sudijom Altayem Suroyiem, kao predsedavajućeg Veća za razmatranje.
10. Dana 23. septembra 2014. godine, Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i preporučilo Sudu neprihvatljivost zahteva.

Pregled činjenica

11. Neodređenog datuma, u drugoj polovini 2010. godine, podnosilac zahteva je zaključio ugovor o emitovanju televizijskih spotova na jednoj nacionalnoj televiziji, pod nazivom GK.
12. Dana 13. novembra 2012. godine, GK je podneo tužbu Osnovnom sudu u Prištini, sa predlogom za izvršenje naplate duga od strane podnosioca zahteva, u određenom novčanom iznosu.

13. Dana 29. aprila 2013. godine, Osnovni sud u Prištini (presuda C. br. 529/2012) je u celosti odbio tužbeni zahtev GK-a za naplatu duga zbog zastarevanja tužbe, u skladu sa članom 378. Zakona o obligacionim odnosima.
14. Neodređenog datuma, ali u prvoj polovini 2013. godine, GK je podneo žalbu Apelacionom sudu na presudu Osnovnog suda.
15. Dana 9. decembra 2012. godine, Apelacioni sud (presuda Ae. br. 93/2013) je usvojio žalbu GK-a i ukinuo presudu Osnovnog suda, tvrdeći da je rok za zastarelost pogrešno primenjen.
16. Dana 10. januara 2014. godine, podnosilac zahteva je podneo reviziju Vrhovnom sudu *“zbog povrede odredbi parničnog postupka iz člana 188. ZPP-a, koje je načinio drugostepeni sud i pogrešne primene materijalnog prava”*.
17. Dana 6. marta 2014. godine, Vrhovni sud (presuda E. Rev. br. 9/2014) je delimično usvojio reviziju samo u odnosu na kamatu, tako što je obavezao podnosioca zahteva *“...da plati kamatu koju isplaćuju domaće banke na sredstva oročena duže od jedne godine bez određene namene”*.

Navodi podnosioca

18. Podnosilac zahteva nije naveo koji je član Ustava i koja prava i osnovne slobode su povređeni. Međutim, izgleda da se podnosilac zahteva žali da sudske odluke redovnih sudova nisu dobro obrazložene i da podnosilac zahteva osporava nepristrasnost Sudskog veća Apelacionog suda, koja bi rezultirala povredom člana 31 [Pravo na pravedno i nepristrasno suđenje] Ustava.
19. S tim u vezi, podnosilac zahteva tvrdi:

“Pravno je pravilo i princip da presuda mora biti jezgrovito i sadržajno obrazložena, a tako se u slučaju ovog spora nije postupilo. Po zakonu, obrazloženje presude sa nejasnim i protivrečnim podacima, kao što je slučaj sa osporenom presudom, jednako je sa potpunim odsustvom obrazloženja...”
20. Podnosilac zahteva dalje tvrdi da Apelacioni sud:

“... ne samo da je doneo diskutabilnu presudu, već je nekako u veoma kratkom periodu ojačao i ubrzao donošenje osporene presude, iako statistika govori da Apelacioni sud Kosova, kao jedini drugostepeni sud sa teritorijalnom nadležnošću u celoj Republici Kosovo, ima veliki broj nerešenih predmeta, a predmeti prirode privrednih sporova, kao što je slučaj ovog spora, nisu predmeti koji se moraju prioritetno procesuirati i rešavati.”
21. Pored toga, podnosilac zahteva je zahtevao uvođenje privremene mere, tražeći odlaganje izvršenja presude, dok sud ne donese konačnu odluku.

Prihvatljivost zahteva

22. Pre svega, Sud ispituje da li je podnosilac zahteva ispunio sve uslove prihvatljivosti koji su utvrđeni Ustavom i dodatno obrazloženi u Zakonu i Poslovniku.

23. U tom smislu, Sud se poziva na član 113. Ustava, koji propisuje:

“1. Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnele Sudu na zakonit način.

(...)

7. Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom.”

24. Sud se poziva i na član 48. Zakona, koji propisuje:

“Podnosilac podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode su mu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnosilac želi da ospori.”

25. Sud se dalje poziva na pravilo 36 Poslovnika, koje glasi:

“(1) Sudu je dozvoljeno da rešava zahteve: ... (c) samo ako zahtev nije o čigledno neosnovan.

(2) Sud odbacuje zahtev kao očigledno neosnovan kada zaključi: ... (d) da podnosilac zahteva nije u dovoljnoj meri potkrepeo svoju tvrdnju.”

26. Sud podseća, da podnosilac zahteva tvrdi da je Vrhovni sud povredio njegova prava garantovana Ustavom, a da pritom nije naveo nijednu odredbu Ustava, već je aludirao na povredu prava na pravično suđenje.

27. Sud primećuje da Vrhovni sud, detaljno odgovarajući na najistaknutija pitanja zakonitosti pokrenuta od strane podnosioca, smatra da *“drugostepeni sud je pravilno primenio materijalno pravo”* i zaključio da je *“utvrđena činjenica da se radi o potraživanjima pravnih lica koja proizilaze iz sporazuma o prometu roba i usluga i da se rok zastarevanja mora računati na osnovu člana 374. st. 1 ZOO-a, a koji iznosi 3 godine.”*

28. Sud, takođe primećuje da je Vrhovni sud u nastavku obrazložio *“Revizija navodi da je u postupku pred drugostepenim sudom učinjena povreda odredbe člana 182.2 (n) ZPP-a, ne stoje iz razloga što je drugostepeni sud izneo dovoljno uverljivih razloga, koje je prihvatio i ovaj Sud.”* Vrhovni sud je nastavio obrazloženje *“Ne stoje revizione tvrdnje da se u konkretnom slučaju mora primeniti član 378. st. 1 tačka 3 i 4 ZOO-a u kojem je propisan rok zastarevanja od jedne godine, iz razloga što u poslovanju između pravnih lica koje proizilazi u vezi sa prometom roba i usluga, rok zastarevanja utvrđen u članu 374. st. 1 ZOO-a i iznosi 3 godine.”*

29. Sud primećuje da je glavni problem u razmatranju kako *„treba računati period zastarelosti“*.

30. Sud smatra da se navodna pogrešna primena pojedinih zakonskih odredbi umesto drugih odnosi na domen zakonitosti, što spada u prerogative redovnih sudova.
31. Sud naglašava da nije zadatak Ustavnog suda da se bavi greškama u činjenicama ili u zakonu, navodno počinjenim od strane redovnih sudova prilikom ocene dokaza ili primene zakona (zakonitost), osim i u meri u kojoj su mogle povrediti prava i sloboda zaštićene Ustavom (ustavnost).
32. U tom smislu, Ustavni sud ponavlja da, prema Ustavu, nije njegova dužnost da postupa kao sud četvrtog stepena u pogledu odluka donetih od strane redovnih sudova. Uloga redovnih sudova je da tumače i primenjuju pravila procesnog i materijalnog prava (vidi, slučaj *Garcia Ruiz protiv Španije*, br. 30544/96, Evropski sud o ljudskim pravima, presuda od 21. januara 1999. god.; vidi takođe rešenje o neprihvatljivosti u slučaju br. KI70/11, podnosioci zahteva *Faik Hima, Magbule Hima i Bestar Hima*, Ustavni sud, Rešenje o neprihvatljivosti od 16. decembra 2011. godine).
33. Ustavni sud može samo da razmatra da li su dokazi izneti na pravilan način i da li su postupci, gledano u celini, sprovedeni na takav način da je podnosilac zahteva dobio pravično suđenje (Vidi, između ostalih izvora, Izveštaj Evropske komisije za ljudska prava u slučaju *Edwards protiv Ujedinjenog kraljevstva*, br. 13071/87, usvojen 10. jula 1991. godine).
34. Na osnovu spisa predmeta, Sud smatra da je obrazloženje dato u presudi Vrhovnog suda jasno i nakon razmatranja svih postupaka, Sud je takođe našao da postupci u redovnim sudovima nisu bili nepravični ili proizvoljni (Vidi, slučaj *Shub protiv Litvanije*, br. 17064/06, Odluka ESLJP-a od 30. juna 2009. godine).
35. Sud smatra da podnosilac zahteva nije potkrepio i dokazao kako je i zašto Vrhovni sud povredio njegova prava na pravično i nepristrasno suđenje, kada je odlučio da *“rok zastarevanja (...) iznosi 3 godine.”*
36. Iz gore navedenih razloga, zahtev je očigledno neosnovan i mora se proglasiti neprihvatljivim u skladu sa pravilom 36 (1) c) i (2) d) Poslovnika.

Zahtev za privremenu meru

37. U odnosu na privremenu meru, Sud se poziva na član 116,2 [Pravni Efekat Odluka] Ustava, koji utvrđuje: *„Dok god je procedura u postupku pred Ustavnim sudom, sud može privremeno prekinuti primenu spornog postupka ili zakona, dok god se ne donese sudska odluka, ukoliko smatra da je primena takvih spornih zakona može uzrokovati nepopravljivu štetu“.*
38. Sud se, takođe, poziva na član 27. Zakona, koji predviđa: *„Ustavni sud po službenoj dužnosti ili na zahtev stranke može doneti odluku o primeni privremenim merama u odnosu na neko pitanje koje je predmet postupka, ukoliko su te mere neophodne za otklanjanje rizika ili nepopravljive štete, ili je preuzimanje ovakvih privremenih mera u javnom interesu“.*

39. Štaviše, pravilo 54 (1) Poslovnika, propisuje: „U svakom vremenu dok zahtev nije rešen pred Sudom i kada Sud nije presudio o merodavnosti predmeta, strana može zahtevati uvođenje privremenih mera“.
40. Kako bi Sud uveo privremenu meru, u skladu sa pravilom 55 (4) treba da utvrdi:
- „(a) je strana koja zahteva uvođenje privremenih mera pokazala prima facie slučaj o merodavnosti predmeta i, ukoliko prihvatljivost još uvek nije utvrđena, prima facie slučaj o prihvatljivosti predmeta;*
(b) je strana koja zahteva uvođenje privremenih mera je dokazala da će pretrpeti nepopravljivu štetu ukoliko se ne dozvoli privremena mera; ili
(c) je privremena mera u javnom interesu. Ukoliko strana koja zahteva privremene mere nije pokazala potrebne prikaze, Veće za razmatranje treba da preporuči odbijanje zahteva“.
41. Sud primećuje da je, kao što je gore zaključeno, zahtev očigledno neosnovan i stoga neprihvatljiv.
42. Sud nalazi da je, obzirom da je zahtev podnosioca proglašen kao neprihvatljiv, zahtev za privremenu meru bespredmetan i stoga, zahtev za uvođenje privremene mere treba da se odbije.

IZ TIH RAZLOGA

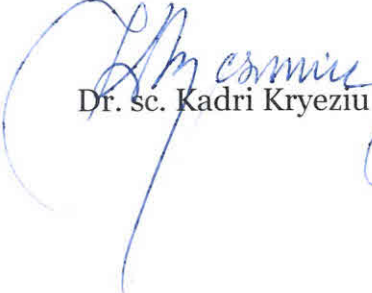
Ustavni sud, u skladu sa članom 113. Ustava, članom 47. Zakona i pravilima 36 (2) d), 55 (4) and 56 (2) Poslovnika, 23. septembra 2014. godine, jednoglasno

ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA ODBIJE zahtev za privremenu meru;
- III. DA DOSTAVI ovu odluku stranama;
- IV. DA OBJAVI ovu odluku u Službenom listu u skladu sa članom 20. 4 Zakona;
- V. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac

Predsednik Ustavnog suda

Dr. sc. Kadri Kryeziu

Prof. dr Enver Hasani

